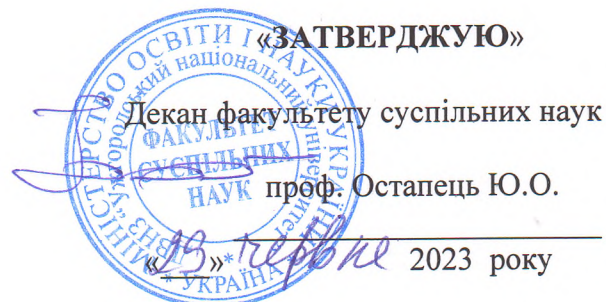

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ І ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
проф. Остапець Ю.О.
Ю. Остапець 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління проєктами в Європейському Союзі

Рівень вищої освіти	Другий (освітньо-професійний)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Освітня програма	Політологія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	Українська

Ужгород – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління проєктами в Європейському Союзі» для здобувачів вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 052 «Політологія» освітньої програми «Політологія», другий (магістерський рівень):

Розробник: доктор політичних наук, професор, професор кафедри політології і державного управління Лендєл Мирослава Олександрівна

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні

кафедри політології і державного управління

протокол № 14 від 27 червня 2023 року

Завідувач кафедри Ключкович А.Ю.

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 8 від 29 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Попадич О.О.

©Лендєл М.О., 2023

© Ужгородський національний університет, 2023

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1-ий	1-ий
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин: для денної форми навчання: 2,1 аудиторних – 36 самостійної роботи студента – 54	2-ий	2-ий
	Лекції:	
	20	6
	Практичні (семінарські):	
	16	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	54	80

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Управління проєктами в Європейському Союзі» є вивчення теорії управління проєктами, набуття компетентностей щодо застосування основних елементів проєктного менеджменту, зокрема у контексті програм та фондів Європейського Союзу.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК – Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у політичній сфері, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, із застосуванням фахових досліджень та/або здійснення інновацій.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК03. Здатність розробляти проєкти та управляти ними

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК08. Здатність спілкуватися іноземною мовою у процесі професійної та наукової комунікації.

ЗК09. Вміння працювати у міжнародному контексті

ЗК11. Здатність комунікувати з представниками інших професійних груп різного рівня та громадськістю.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативну та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.

СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному рівні

СК08. Здатність формувати та реалізовувати публічну політику на міжнародному, національному, регіональному та місцевому рівнях

СК09. Здатність вирішувати задачі політико-адміністративного управління та менеджменту на міжнародному, національному, регіональному та місцевому рівнях.

СК11. Володіння навичками ризик-менеджменту, аналізу, врегулювання, вирішення, попередження, керування внутрішньополітичними та міжнародними конфліктами та кризами, забезпечення безпеки у національному та міжнародному контексті.

СК12. Вміння ефективно комунікувати і розбудовувати комунікативні стратегії у роботі з різними соціальними та політичними акторами, стейкхолдерами, громадянами загалом на різних рівнях політичної сфери.

СК13. Здатність застосовувати теорії ідентичності та міграції, європейські моделі етнополітики для ефективного управління етнодемографічною сферою політики, попередження та вирішення етнополітичних конфліктів.

СК15. Спроможність застосовувати методики аналізу великих масивів інформації, політичної діагностики загалом для оцінки, прогнозування, моделювання розвитку різних рівнів політичної сфери.

СК16. Дотримання етичних засад у професійній політикоуправлінській, консалтинговій, аналітичній, дослідницькій діяльності, здатність формувати та просувати політичний імідж.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Управління проєктами в Європейському Союзі» є опанування таких навчальних дисциплін ОПП «Політологія», другий (магістерський рівень):

ОК 02 Інформаційно-аналітична діяльність у політиці

ОК 03 Іноземна мова за професійним спрямуванням

ОК 04 Публічна політика та управління у країнах Центральної Європи

ОК 05 Етнополітика у країнах Центральної Європи

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми «Політологія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.	ПРН02
Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.	ПРН03
Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог	ПРН05
Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів	ПРН06
Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.	ПРН08
Застосовувати кращі практики діяльності органів влади, територіальних громад, політичних та громадських організацій, аналітичних та інших професійних структур Центральної Європи у практичній діяльності в Україні.	ПРН09
Брати участь у дослідженні та у практичній діяльності щодо врегулювання, вирішення та попередження міжнародних конфліктів та криз, зокрема міграційного та етнополітичного характерів, вироблення відповідних рекомендацій національним та регіональним органам влади, міжнародним організаціям, іншим стейкхолдерам щодо збереження політичної та міжнародної стабільності.	ПРН15
Формувати аналітичний та іміджевий контент засобів масової інформації, комунікувати, доносити політичні та ціннісні меседжі різним акторам політичного та громадського життя.	ПРН20

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Управління проєктами в Європейському Союзі**»

Очікувані результати навчання x дисципліни	Шифр ПРН
Знати та використовувати сучасні концепції, що пояснюють сутність вироблення публічної політики інститутами, що функціонують на європейському, національному, регіональному та місцевому рівнях, іншими політичними акторами	ПРН02
Вміти використовувати професійну лексику у спілкуванні державною мовою та комунікувати на професійні теми англійською мовою, застосовувати їх під час підготовки проєктної документації	ПРН03
Володіти навичками планування проєктних робіт, їх якісного виконання, моніторингу, оцінювання та звітування	ПРН05
Вміти аналізувати форми, інструменти, методики формування публічної політики в державах-членах та кандидатах на вступ до Європейського	ПРН06

Союзу, зокрема транснаціонального, транскордонного та міжрегіонального характеру	
Знати методiku розробки та виконання прикладних проектів у сфері регіональної політики, місцевого самоврядування, транскордонного та міжрегіонального співробітництва, враховуючи міждисциплінарні підходи, правові та етичні засади	ПРН08
Вміти використовувати ефективні моделі публічної політики у центральноєвропейських державах у практиці вироблення та реалізації проектів на регіональному та місцевому рівнях в Україні	ПРН09
Знати врегульовувати та попереджувати міжнародні конфлікти, виробляти рекомендації для органів влади та стейкхолдерів ,	ПРН15
Вміти створювати контент засобів масової інформації та комунікувати з різними учасниками суспільно-політичного життя	ПРН20

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

1. залік;
2. модульна контрольна робота;
3. робота в групах під час практичних (семінарських) занять;
4. проходження онлайн-курсу, що відповідає компетентностям та програмним результатам навчання;

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: презентація результатів роботи в групах на практичних (семінарських) заняттях, проходження онлайн курсу як форми індивідуальної роботи.

Форма модульного контрольного оцінювання: письмова контрольна робота у формі заповнення аплікаційної форми конкурсу однієї з програм Європейського Союзу.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік.

При визначенні оцінки за модуль враховуються результати модульного контрольного оцінювання та поточного контролю під час навчальних занять, результати виконання індивідуальної роботи. Максимальна оцінка з модульного контролю – 100 балів.

Здобувач, який за результатами модульних контролів отримав від 0 до 34 балів, повинен до проведення підсумкового семестрового контролю покращити цю оцінку принаймні до показника не менше 35 балів.

Знання, вміння та навички здобувачів оцінюються через визначення якості виконання конкретизованих завдань. Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (поточний контроль)

Поточне оцінювання								Індивідуальна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T3	T3	T4	T5	T6	T7	T8	20	50	100
4	4	4	4	4	4	4	2			

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	8	30
Індивідуальна робота у форматі онлайн курсу	1	20
Модульна контрольна робота	1	50
Разом		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Критерії оцінювання теоретичних завдань на модульній контрольній роботі (максимальна кількість за 1 завдання – 16-17 балів):

0-5 – здобувач не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити;

6–8 балів – здобувач не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань;

9–12 балів – здобувач відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні статистичні показники, але здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою;

13–15 балів – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації;

16-17 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Результат підсумкового контролю визначається як середньоарифметичне значення модулів. Якщо здобувач погоджується з набраною кількістю балів, ця оцінка може бути виставлена в екзаменаційну відомість. Якщо здобувач не отримав достатньої кількості балів (менше 60) або не погоджується з підсумковою оцінкою, то він складає іспит. Максимальна оцінка, яку можна отримати під час іспиту – 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Історія та теорія проєктного менеджменту

Історія виникнення та розвитку управління проєктами/проєктного менеджменту.

Виникнення проєктного менеджменту у міжвоєнний період: науковий менеджмент Ф. Тейлора, діаграма Г. Гантта (1917 р.), матрична структура організації Л. Гулік (1937 р.).

Управління проєктів як елемент управління військово-промисловим комплексом США у післявоєнний період, розробка основних методів проєктного менеджменту. Мережевий метод. Системний метод. Метод критичного шляху. Метод аналізу й оцінки програм.

Початок застосування проєктного підходу публічно-приватними партнерствами. Case будівництва гідроелектростанції на р. Черчіль в Канаді. 1970-і роки: формування алгоритмів календарного планування, логістики, формування команд, вирішення конфліктів

Виникнення та формування міжнародних асоціацій. Інститут управління проєктами (Project Management Institute (США)). Міжнародна асоціація управління проєктами (International Association of Project Management). Розробка сертифікатної програми підготовки проєктних менеджерів. Project Management Body of Knowledge.

Сутність проєктного підходу в публічній політиці. Проєктний підхід як програмований перехід від вихідного стану системи до заздалегідь визначеного бажаного і можливого її стану з урахуванням існуючих ресурсів і заданих обмежень.

Різноманітність підходів до визначення поняття «проєкт». Визначення у Національному стандарті України. Формулювання Вебстерівського словника та Project Management Body of Knowledge, Британської асоціації проєктних менеджерів. Узагальнююче розуміння проєкту як комплексного, неповторюваного, одноразового комплексу заходів, обмежених за часом, бюджетом, ресурсами, а також чіткими вказівками з виконання, розробленими під потреби замовника.

Специфічні ознаки проєкту як публічної діяльності. Спрямованість на досягнення мети. Проєкти мають численні ієрархічні цілі. Координоване виконання пов'язаних між собою дій. Часові рамки проєкту. Наявність бюджету. Унікальність. Додаткові характеристики: скоординованість діяльності, концентрація діяльності, інноваційність, потенційна конфліктність.

Порівняння функціонального та проєктного підходів у публічній політиці та управлінні. Зв'язок між різними видами управлінської діяльності. Функціональний підхід до управління: відповідальність за підтримання статус-кво; фіксовані повноваження; сталі коло завдань; відповідальність, яка обмежена функціями. Проєктний підхід до управління: відповідальність за зміни, які виникають. Невизначеність повноважень. Коло завдань, яке постійно змінюється. Відповідальність за пакет різних функціональних завдань. Робота у тимчасових структурах, які створені на період реалізації проєкту.

Класифікація проєктів за різними критеріями. Бізнес проєкти, громадські проєкти, політичні проєкти, соціальні проєкти. Міжнародні проєкти. Внутрішні і зовнішні проєкти. Технічні та нетехнічні проєкти. Великі і малі проєкти. Традиційні і нетрадиційні проєкти.

Тема 2. Проєктний цикл в Європейському Союзі. Етап визначення проєкту

Поняття проєктного циклу та перелік його основних етапів. Проєктний цикл як логічна послідовність етапів проєкту, метою яких є досягнення цілей проєкту. Мета

поділу проєкту на етапи. Чотирьохетапний (п'ятиетапний) проєктний цикл. Формулювання проєкту. Планування проєкту. Реалізація проєкту. (Моніторинг та оцінювання проєкту). Завершення проєкту. Стисла характеристика змісту основних етапів проєкту. Ідеальний та типовий проєктний цикл.

Визначення ресурсів для різних етапів проєктного циклу. Визначення ресурсів в ідеальних та типових проєктах.

Етап формулювання проєкту. Визначення публічної проблеми. Перелік заходів для формулювання проблеми. Аналіз проблемної ситуації. Аналіз соціально-економічної, політичної, екологічної, управлінської, освітньої ситуації на певному рівні публічної політики. Засвоєння попередніх уроків. Визначення контексту та зацікавлених сторін.

Етап формулювання проєкту. Визначення стейкхолдерів (зацікавлених сторін). Визначення стейкхолдерів. Основні та додаткові стейкхолдерів. Керування очікування стейкхолдерів.

Тема 3. Етап планування проєкту

Фази планування проєктів. Основні фази планування проєкту: врахування принципів розробки проєктів, зокрема притаманних Європейському Союзу; логічна структуризація проєкту; планування діяльності; планування ресурсів.

Принципи проєктів. Принцип доречності (актуальності). Впровадження принципу доречності для проєктів у ЄС: відповідність пріоритетам європейських програм, національним, регіональним та місцевим пріоритетам. Принцип здійсненості. Принцип сталості.

Узагальнення проблемної ситуації. Зміст проблеми: контексти, масштаби та впливи проблеми. Причини появи проблеми. Опис стейкхолдерів та їх інтересів. Попередній досвід вирішення проблеми. Наслідки нерозв'язання проблеми.

Логіко-структурна схема. Мета проєкту. Завдання проєкту. Результати проєкту. Заходи (роботи) проєкту. Індикатори досягнення цілей проєкту. Ризики проєкту.

Формулювання цілей (мети і завдань) проєкту. Цілі проєкту як результати, які організація хоче досягти в результаті реалізації проєкту. Принципи щодо визначення цілей проєкту: підхід SMART.

Визначення ризиків проєкту. Потенційний негативний вплив різних факторів на реалізацію проєкту. Рівень ризику: високий, середній, низький. Стратегія управління ризиком.

Визначення плану заходів (робіт) проєкту. Графік робіт (заходів) проєкту. Діаграма Ганта. Планування ресурсів та витрат. Розробка бюджету проєкту.

Тема 4. Етап реалізації проєкту

Стадії етапу реалізації проєкту. Початкова стадія. Стадія власне реалізації проєкту. Заключна стадія.

Початкова стадія. Укладення контракту. Мобілізація ресурсів. Формування проєктної команди. Формування комунікаційної стратегії. Перегляд та уточнення робочого плану проєкту (перелік заходів та робіт). Формування системи моніторингу та оцінки.

Стадія власне реалізації проєкту. Формування системи виконання робіт (заходів) відповідно до графіку. Система належного використання ресурсів. Здійснення моніторингу досягнення результатів. Контроль за змінами (аналіз ризиків). Коригування заходів. Пошук балансу між якістю, часом та вартістю.

Моніторинг виконання проєкту. Завдання моніторингу: збір управлінської інформації; аналіз управлінської інформації (аналіз змін); розробка документації, звітів. Визначення графіку виконання робіт (заходів); аналіз причини відхилення від графіку; розробка варіантів втручання (коригування) графіку робіт. Коригування проєкту.

Тема 5. Етап завершення проєкту

Різниця між поняттями «моніторинг», «оцінка», «аудит» проєкту. Моніторинг як обов'язок команди проєкту систематично перевіряти хід виконання робіт (заходів) проєктів. Оцінка як періодична перевірка актуальності, ефективності, сталості проєкту зовнішніми експертами. Аудит як офіційна зовнішня перевірка легальності використання ресурсів проєкту.

Оцінювання проєкту. Самооцінка. Зовнішнє оцінювання. Оцінювання виконання проєкту. Завдання оцінювання: визначення прогресу щодо досягнення цілей проєкту; визначення співвідношення між використаними ресурсами та досягнутими результатами; визначення співвідношення між запланованою та досягнутою якістю робіт. Питання для оцінки; актуальність, ефективність, результативність, вплив та життєздатність проєкту.

Звітування перед донором та зацікавленими сторонами. Дотримання алгоритму логіко-структурної схеми для складання звіту. Порівняння здійснених та запланованих заходів (робіт). Пояснення відхилень від запланованих графіків, ресурсів. Вимоги до чіткості представлення інформації.

Тема 6. Загальний огляд напрямів та програм Європейського Союзу, відкритих для заявників з України

Пріоритети Європейського Союзу на 2021-2027. Європейський зелений курс. Готовність до цифрової ери. Економіка, яка працює для людей. Європа з більш сильними позиціями у світі. Просування європейського способу життя. Новий поштовх для європейської демократії.

Напрями, за якими згруповані програми ЄС на 2021-2027 роки. Єдиний ринок, інновації та технології. Згуртованість та цінності ЄС. Природні ресурси й навколишнє середовище. Міграція й управління кордонами. Безпека й оборона. Країни-сусіди й світ.

Програми ЄС, які є відкритими для підтримки проєктів з України. Програми підтримки України в межах політики сусідства. Програми транскордонної та транснаціональної співпраці INTERREG, окремі секторальні програми, Ukraine Facility.

Інструмент сусідства, розвитку та співробітництва «Глобальна Європа»

Сайт «Прямуємо разом» ЄС для систематизації конкурсів та підтриманих проєктів в рамках інструменту Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument – Global Europe: <https://eu4ukraine.eu/projects-ua>.

Пріоритетні напрями підтримки України: 1) стійка та інтегрована економіка; 2) підзвітні установи, верховенство права та безпека; 3) захист довкілля та стійкість до змін клімату; 4) стійка цифрова трансформація; 5) стійке, гендерно зрівноважене, справедливе та інклюзивне суспільство.

Потенційні отримувачі допомоги в рамках Інструменту сусідства NDICI.

Тема 7. Програми міжрегіональної, транскордонної та транснаціональної співпраці, відкриті для заявників з України

Пріоритети програми INTERREG на 2021-2027 роки. Охоплення усіх програм, сфокусованих на реалізації політики згуртованості. Вхідження України до програм блоку INTERREG NEXT 1. Програми транскордонної співпраці: Польща – Україна, Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна, Румунія – Україна. Програми транснаціональної співпраці: Чорноморська програма, Програма Дунайського регіону.

Критерії відповідності для проєктів транскордонної, транснаціональної співпраці ЄС. Типи проєктів. Можливі апліканти транскордонних та транснаціональних проєктів.

Пріоритети транскордонних програм: програми «Польща – Україна» на 2021-2027 роки: довкілля; здоров'я; туризм; співпраця; кордони. Пріоритети програми

«Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна» на 2021-2027 роки: стійкий, зелений, прикордонний регіон; здоровий привабливий прикордонний регіон; взаємодіючий прикордонний регіон. Пріоритети програми «Румунія – Україна» на 2021-2027 роки: транскордонний фокус на екології; транскордонний соціальний розвиток; прикордонне співробітництво.

Пріоритети транснаціональних програм: Чорноморської програми: блакитний і розумний регіон; чистий і зелений регіон. Пріоритети Дунайської програми: розумний Дунайський регіон; зелений, низьковуглецевий Дунайський регіон; більш соціальний Дунайський регіон.

Пріоритети програми INTERREG Europe (відкривається для України з 2024 року). Фокус на міжрегіональній співпраці. Підтримка проектів, що відповідають основним цілям політики згуртованості: розумніша Європа, зеленіша Європа, більш соціальна Європа. Можливі апліканти програми.

Специфіка програми URBANACT (відкривається для України з 2024 року). Фокус на міжмуніципальній співпраці. Можливі апліканти програми.

Тема 8. Секторальні програми Європейського Союзу, відкриті для заявників з України

Програма LIFE (відкрита для України з 2022 року). Підпрограми: охорона природи та біорізноманіття; кругова економіка та якість життя; запобігання змінам клімату та адаптація до них; перехід до альтернативних джерел енергії.

Програма Horizon Europe (відкрита для України з 2015 року). Основні напрями: Передова наука; Глобальні виклики та європейська індустріальна конкурентоздатність; Інноваційна Європа. Кластери програми: Здоров'я; Культура, творчість та інклюзивне суспільство; Громадська безпека; Цифрові технології, промисловість та космос; Клімат, енергія й мобільність; Іжа, біоекономіка, природні ресурси, сільське господарство та довкілля.

Програма Erasmus +. Сфери підтримки: вища освіта: міжнародне співробітництво, мобільність студентів і співробітників вищої школи, розвиток потенціалу та інновації у вищих навчальних закладах; професійна освіта та навчання: закладами та бізнесом; шкільна освіта; освіта для дорослих; Жан Моне: підтримання викладання та дослідницької діяльності у сфері європейської інтеграції, сприяння діалогу між науковцями та політиками; формування групи експертів з реформування вищої освіти; молодь: підтримування мобільності, участі й залученості молоді, заохочення активної громадянської позиції, міжкультурного діалогу і соціальної інтеграції; спорт; Erasmus+: Inclusive, Digital, and Green: акцент на інклюзивності, цифровізації та екологічній стійкості в усіх програмних сферах.

Інші секторальні програми ЄС, відкриті для України. Програма «Єдиний ринок» (The Single Market Programme, SMP). Програма «Креативна Європа» (The Creative Europe Programme). Програма «Цифрова Європа» (The Digital Europe Programme, DIGITAL). Програма ЄС «Механізм “Сполучення Європи”» (Connecting Europe Facility, CEF). Програма EU4HEALTH. Механізм цивільного захисту ЄС (Union Civil Protection Mechanism, UCPM)

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд.	с.р.		л	П	лаб	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Історія та теорія проектного менеджменту	14	2				12	10					10	
Проектний цикл в Європейському Союзі. Етап визначення проекту	6	4	2				10	2				8	
Етап планування проекту	10	4	6				10	2				8	
Етап реалізації проекту	6	2	4				10		2			8	
Етап завершення проекту	6	2	4				10		2			8	
Загальний огляд напрямів та програм Європейського Союзу, відкритих для заявників з України	14	2				12	10	2				8	
Програми міжрегіональної, транскордонної та транснаціональної співпраці, відкриті для заявників з України	17	2				15	15				15		
Секторальні програми Європейського Союзу, відкриті для заявників з України	17	2				15	15				15		
Усього годин	90	20	16			30	24	90	6	4		30	50

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Етап формулювання проєкту	2	
2	Етап планування проєкту. Логіко-структурна схема проєкту	2	
3	Етап планування проєкту. Ризики реалізації проєкту	2	
4	Етап планування проєкту. Заходи та роботи проєкту	2	
5	Етап реалізації проєкту. Початкова стадія	2	2
6	Етап реалізації проєкту. Моніторинг реалізації проєкту	2	
7	Етап завершення проєкту. Оцінювання проєкту	2	2
8	Етап завершення проєкту. Звітування перед донорами та зацікавленими сторонами	2	
Разом		16	

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Історія та теорія проєктного менеджменту	12	10
2	Проєктний цикл в Європейському Союзі. Етап визначення проєкту		8
3	Етап планування проєкту		8
4	Етап реалізації проєкту		8
5	Етап завершення проєкту		8
6	Загальний огляд напрямів та програм Європейського Союзу, відкритих для заявників з України	12	8
7	Програми міжрегіональної, транскордонної та транснаціональної співпраці, відкриті для заявників з України	15	15
8	Секторальні програми Європейського Союзу, відкриті для заявників з України	15	15
Разом		54	80

6.4. Індивідуальна робота

Індивідуальна робота студента з курсу «Управління проєктами в Європейському Союзі» включає:

Проходження онлайн курсу «Основи проєктного менеджменту» на навчальній платформі «Прометеус»

7. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

В умовах використання формату онлайн-навчання із застосуванням мережі Google Meet та середовища E-learn названі засоби, методи та форми визначаються за домовленістю зі здобувачами і в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відеоконференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів. Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних і практичних (семінарських) занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до Google-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Навчально-методичне забезпечення:

1. Лендъел М., Винницький Б., Ратейчак Ю., Санжаровський І. Посібник з моніторингу та оцінювання програм регіонального розвитку / За ред. Санжаровського І., Полянського Ю. К.: К.І.С., 2007. 80 с.
URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/71571>
2. Лендъел М. Політичний вимір транскордонного співробітництва в Центральній Європі на сучасному етап. *Політичні інститути та процеси у країнах Центральної і Східної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть*: колективна монографія / за заг. ред.: Юрія Остапця і Маріана Токаря; Каф. політ. і держупр.; Ужгород. нац. ун-тет. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2023. С. 133-166.
URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/66061>

Основна література:

1. Ліщинський І., Лизун М. Практика впровадження місцевого менеджменту в Європейському Союзі: навчально-практичний посібник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 72 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/45830/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%28%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BB%29.pdf>
2. Основи європейської проектної діяльності: Навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни для підготовки магістрів, докторів філософії природничо-математичних спеціальностей/ за заг. ред. О. І. Гури, В. І. Меняйло. Запоріжжя: ЗНУ, 2018. 810 с. URL: <https://europroc.znu.edu.ua/rezultati-proektu.html>
3. Політичні інститути та процеси у країнах Центральної і Східної Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ століть: колективна монографія / за заг. ред.: Юрія Остапця і Маріана Токаря; [Каф. політ. і держупр.; Ужгород. нац. ун-тет. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2023. 680 с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/66061>
4. Посібник „П’ять вдалих кроків до європейського проекту
URL: <https://europroc.znu.edu.ua/img/5-krokiv-do---vropejs--kogo-proektu.pdf?v=1534143169>
5. Проектний менеджмент у публічному управлінні : підручник / кол. авт. ; за наук. ред. Ю. П. Шарова. К.: НАДУ, 2017. 344 с.
https://palsg.nmu.org.ua/ua/literature/2017_ProjectManagPubl_pidruchn.pdf
6. Приймак В. М. Управління проектами. Збірник кейсів: навч. посіб. / В. М. Приймак. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2021. 268с. URL: https://www.researchgate.net/publication/344136281_Upravlinna_proektami_Zbirnik_kej_siv
7. Управління проектами: навч. посіб / Мостенська Т.Л., Мостенська Т.Г., Ралко О.С. К. : Видавничий дім «Кондор», 2018. 591с
8. Чемерис А. Розроблення та управління проектами у публічній сфері: європейський вимір для України. Практичний посібник; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». К. : ТОВ «Софія-А». 2012. 80 с.
http://despro.org.ua/media/articles/10_book_chemeric_17_12_do_druku.pdf

Додаткова література:

1. Безпечний та інклюзивний кордон між Словаччиною та Україною: фактори впливу на транскордонне співробітництво / Ред. А. Дулеба, М. Лендзел. Братислава: Словацька асоціація зовнішньої політики, 2023. 126 с.
2. Європейська регіональна політика: підручник / За ред. Крисоватого А. та Ліщинського І. Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка ЗУНУ», 2020. 236 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/42197/3/%d0%9f%d1%96%d0%b4%d1%80%d1%83%d1%87%d0%bd%d0%b8%d0%ba%28%d1%84%d1%96%d0%bd%d0%b0%d0%bb%29.pdf>
3. Зарубіжний досвід регіонального економічного розвитку: інновації, екосистема, місцеве самоврядування / Ажажа М., Фурсін О., Венгер О. *Humanities Studies*. 2022. Випуск 11 (8). С. 169-183. URL: <http://humstudies.com.ua/article/view/261934/258350>
4. Дулеба А., Оравцова В., Гавалцова А. Словацько-українське транскордонне співробітництво на місцевому та регіональному рівнях як інструмент спільного територіального розвитку та оновлення України. *Посібник з планування та реалізації проектів транскордонного співробітництва*. Братислава, 2023. URL: <https://www.bing.com/ck/a?!&&p=09df3eea7beb3c99JmltdHM9MTcxNDI2MjQwMCZpZ3VpZD0yZjJmNDc2MS1jZTlkLTZkOTgtMjc5Mi01NzVhY2E5ZDZiMDgmaW5zaWQ9NTE3Nw&pntn=3&ver=2&hsh=3&fclid=2f2f4761-ce9d-6d98-2792-575aca9d6b08&psq=%d0%a1%d0%bb%d0%be%d0%b2%d0%b0%d1%86%d1%8c%d0%ba%d0%be-%d1%83%d0%ba%d1%80%d0%b0%d1%97%d0%bd%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b5+%d1%82%d1%80%d0%b0%d0%bd%d1%81%d0%ba%d0%be%d1%80%d0%b4%d0%be%d0%bd%d0%bd%d0%b5+%d1%81%d0%bf%d1%96%d0%b2%d1%80%d0%be%d0%b1%d1%96%d1%82%d0%bd%d0%b8%d1%86%d1%82%d0%b2%d0%be+%d0%bd%d0%b0+%d0%bc%d1%96%d1%81%d1%86%d0%b5%d0%b2%d0%be%d0%bc%d1%83+%d1%82%d0%b0+%d1%80%d0%b5%d0%b3%d1%96%d0%be%d0%bd%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%be%d0%bc%d1%83+%d1%80%d1%96%d0%b2%d0%bd%d1%8f%d1%85+%d1%8f%d0%ba+%d1%96%d0%bd%d1%81%d1%82%d1%80%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82+%d1%81%d0%bf%d1%96%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%be%d0%b3%d0%be+%d1%82%d0%b5%d1%80%d0%b8%d1%82%d0%be%d1%80%d1%96%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%be%d0%b3%d0%be+%d1%80%d0%be%d0%b7%d0%b2%d0%b8%d1%82%d0%ba%d1%83+%d1%82%d0%b0+%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%bb%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f+%d0%a3%d0%ba%d1%80%d0%b0%d1%97%d0%bd%d0%b8+%d0%9f%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1%d0%bd%d0%b8%d0%ba&u=a1aHR0cHM6Ly93d3cuZGxjLmF1Yy5vcmcudWEvc2l0ZXMvZGVmYXVsdC9maWxlc9saWJyYXJ5L3RyYW5za29yZG9ubmVfc3VpdnJfd2ViXzAucGRm&ntb=1>
5. Лендзел М.О. Модерні теоретичні підходи до дослідження транскордонного співробітництва у Європі *Політичне життя. Political Life*. 2022 – 3. С. 14-25.
6. Hooghe E. *Cohesion policy and European Integration Building Multi Level Governance* Oxford University Press, 1996 URL: https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=O1U-BgbrmjQC&oi=fnd&pg=PR12&dq=regional+policy+study+book&ots=HIvCgRAYzz&sig=9eBYZ_LnkfWeczmaLlyMO9PksD0&redir_esc=y#v=onepage&q=regional%20policy%20study%20book&f=false
7. Lendel M., Rishko L. Europeanization and the Local Political Culture as Challenges for Public Policy in the Slovak-Ukrainian Borderland. *Public Policy and Administration*. 2023. Vol. 22, No 4, p. 463–476.

8. The Oxford Handbook of Governance / Ed. by D. Levi-Faur. Oxford University Press, 2012. URL: https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=9nAWEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&dq=local+government+governance+europe&ots=mgtz4Owv3B&sig=edzmAzoxR2RhdmZY8kXOvjszMZU&redir_esc=y#v=onepage&q=local%20government%20governance%20europe&f=false
9. Transition, Cohesion and Regional Policy in Central and Eastern Europe / Downes R. 2019. URL: https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=1UmjDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PT6&dq=related:PfaWQs3opOcJ:scholar.google.com/&ots=qKwHyTkqB_&sig=OnmqQsHxnPgoNhtltPwLyLBPkOo&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

Інформаційні ресурси в мережі Інтернеті:

1. Прямуємо разом URL: : <https://eu4ukraine.eu/projects-ua>.
2. An official website of the European Union,
URL: https://european-union.europa.eu/index_en
3. European Commission Regional Policy.
URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/home_en
4. Funding and tenders guidelines/Manual.
URL: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/om_en.pdf
5. Erasmus+ Programme Guidelines 2023.
URL: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-programme-guide-2023>
6. EU Regional policy
URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/home_en
7. Horizon Europe – General Introduction.
URL: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/wp-call/2023-2024/wp-1-general-introduction_horizon-2023-2024_en.pdf
8. Horizon Europe programme guide.
URL: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/guidance/programme-guide_horizon_en.pdf
9. Interreg: European Territorial Cooperation.
URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/policy/cooperation/european-territorial_en